

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 33Cb/100/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121446715
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Moťovská Dobošová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2023:6121446715.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou JUDr. Zuzanou Moťovskou Dobošovou v spore žalobcu: H Point, s.r.o., so sídlom Magnezitárska 11, 040 13 Košice, IČO: 43 838 286, zastúpeného advokátskou kanceláriou AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, 040 01 Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpenému advokátom JUDr. Felixom Neupauerom, so sídlom Dvořákovo nábřežie 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 378,18 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 378,18 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 378,18 eur od 15.7.2021 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou z doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica 3.8. 2021 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 378,18 eur s príslušenstvom.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 20.5.2021 došlo k poistnej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle Škoda Octavia, EČV: C., ktoré v čase dopravnej nehody patrilo K. Č. (poškodený). Vinníkom nehody bol vodič motorového vozidla poisteného u žalovaného. Poistná udalosť bola žalovanému oznámená a ten ju zaregistroval ako poistnú udalosť č. 8014507618. Poškodený si dal svoje poškodené motorové vozidlo opraviť, náklady na opravu poškodeného vozidla boli vo výške 3.163,36 eur, ktorá (suma) bola u žalovaného uplatnená. Žalovaný však uznal výdavky na opravu len do výšky 2.772,84 eur. Nepriznanie nárokov žalovaný odôvodnil tým, že žalobcovi priznal primerané náklady na cenu práce pre neautorizovaný servis vo výške 20 eur/NH bez DPH a primerané náklady na lakovací materiál (výška lakovacej konštanty 100 %). Priznané primerané náklady na režijný spotrebný materiál vo výške 20 eur bez DPH. Žalobca si žalobou uplatňuje svoj nárok na zaplatenie sumy 378,18 eur nepriznanej žalovaným. Predmetný nárok bol poškodeným postúpený na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávky z 14.7.2021.

Podľa žalobcu skutočnosti, ktoré žalovaný v oznámení o poistnom plnení uviedol, nemajú zákonný ani zmluvný podklad; ich cieľom je iba účelovo sa vyhnúť vyplateniu celého poistného plnenia, na ktoré má žalobca nárok. Právo na plnenie vzniká už samotným vznikom škody (poistnej udalosti) a nie až opravou poškodeného motorového vozidla. Výška nároku sa odvíja od výšky vzniknutej škody. Poškodený resp. žalobca žiada len zaplatiť sumu, ktorú skutočne uhradil za opravu poškodeného motorového vozidla. Servis žalobcu pri oprave poškodeného motorového vozidla postupoval tak, aby bolo motorové vozidlo z technického a funkčného hľadiska rovnako prevádzkyschopné ako pred škodovou udalosťou. Oprava

bola uskutočnená účelne a smerovala len k odstráneniu následkov poistnej udalosti. Náklady na prácu a lakovanie sa vypočítajú len s priznaním hodinovej sadzby účtovanej autoservisom, ktorá neprevyšuje sumu obvyklú v danom regióne opravcu pre konkrétnu značku a typ vozidla.

Žalobca pri vyčíslení nákladov a spôsobu opravy využil lakovací systém AZT, ktorý:

- je použiteľný pre osobné, ľahké úžitkové vozidlá
- Základné dáta získava AZT vlastnou kontrolou a meraním priamo u výrobcov vozidiel, v servisoch
- Odzrkadľuje čas na prípravu, čas na samotné lakovanie a spotrebu lakovacieho materiálu

Žalovaný tento spôsob výpočtu úplne prehliadol, vôbec nevyhodnotil.

Žalobca poukazuje na skutočnosť, že žalovaný rozlišuje autoservisy na autorizované, neautorizované, zmluvné a nezmluvné. Takéto rozlišovanie je v rozpore so zákonom.

3. Okresný súd Banská Bystrica žalobe vyhovel platobným rozkazom z 16.8.2021 sp. zn. 16Up/13662/2021, proti ktorému žalovaný podal odpor. V predmetnom odpore proti platobnému rozkazu navrhol žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť.

Namietal, že žaloba žalobcu nespĺňa zákonné náležitosti podľa § 132 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), keď nešpecifikoval ani základné údaje o priebehu poistnej udalosti.

Následne žalovaný namietal aktívnu legitimitáciu žalobcu, keď podľa neho poškodený mal voči žalobcovi záväzok, ktorý spočíval v neuhradenej faktúre, z ktorej vyplýva, že poškodený predstavoval subjekt, ktorý bol dlžníkom žalobcu. Keďže poškodený predstavoval dlžníka, nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky, a preto nemohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky poškodeného na žalobcu, ale došlo k postúpeniu záväzku poškodeného, ktorý má predstavovať pohľadávku žalobcu. Podľa žalovaného je zmluva o postúpení pohľadávky absolútne neplatným právny úkon, navyše v zmluve o postúpení pohľadávky absentuje konkrétny prejav postupcu týkajúci sa postúpenia samotnej pohľadávky.

Vo vzťahu k výške a odôvodnenosti poskytnutého plnenia žalovaný uviedol, že v Oznámení dostatočne a riadne uviedol zdôvodnenie vykonaného krátenia plnenia.

Žalovaný má zároveň za to, že žalobcom uplatnený nárok je nedôvodný aj v časti uplatňovaných úrokov z omeškania.

4. Žalobca v replike k odporu žalovaného uviedol, že žaloba obsahuje opis rozhodujúcich skutočností, o ktorých existenciu žalobca opiera svoje tvrdenie, že došlo k porušeniu jeho práva, pričom žalobca predložil dôkazy na preukázanie ním tvrdných skutočností a taktiež jasne špecifikoval žalobný návrh. Obstať podľa žalobcu nemôže ani námietka žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitimitácie. Poškodenému vznikla škoda momentom vzniku škodovej udalosti.

K zmluve o postúpení pohľadávky žalobca uviedol, že podstatnými náležitosťami zmluvy sú označenie subjektov (postupcu a postupníka) a identifikácia pohľadávky. Tieto podmienky sú splnené, keďže postupovaná pohľadávka je v predmetnej zmluve špecifikovaná čo do výšky a aj do dôvodu vzniku. Zároveň žalobca uvádza, že v článku I. zmluvy o postúpení pohľadávky označenom ako "Predmet zmluvy", v prvom odseku postupca jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vyjadruje svoju vedomosť o tom, že voči žalovanému má pohľadávku vo výške 378,18 eur, ktorá mu vznikla v dôsledku vzniku poistnej udalosti a s tým súvisiacej potreby opravy motorového vozidla a neuhradenia nákladov za opravu poisteného motorového vozidla žalovaným v plnej výške.

Žalovaný v podanom odpore nijako nevyvrátil žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody uvedený v návrhu na vydanie platobného rozkazu; žalovaný neuviedol žiadny relevantný dôvod, pre ktorý by žalobca nemal právo na uplatnený nárok, pričom žalovaný neuplatnil prostriedky procesnej obrany včas. Žalovaný nie je oprávnený neuhradiť plnenie v plnom rozsahu iba s poukazom na svoj subjektívny názor, že tento jeho postup je dôvodný.

Žalobca sa vyjadril aj k požadovaným úrokom z omeškania.

5. Žalovaný sa k replike žalobcu, doručenej mu 31.5.2022, nevyjadril.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi, a to faktúrou, oznámením o poistnom plnení, zmluvou o postúpení pohľadávky, správou o nehode, cenníkmi autoservisov, ako i ostatným spisovým materiálom, a zistil tento skutkový stav:

7. Z vyjadrení strán počas súdneho sporu a predložených listinných dôkazov mal súd za nesporný vznik poistnej udalosti 20.5. 2021 v podobe vzniku škody na motorovom vozidle Škoda Octavia, EČV: C., ktoré v čase nehody patrilo K. Č.. (poškodený). Uvedenú nehodu spôsobil vodič motorového vozidla,

ktoré bolo poistené u žalovaného. Predmetná poistná udalosť bola riadne ohlásená žalovanému, ktorý ju zaregistroval ako poistnú udalosť č. 8014507618. Poškodený si vzniknutú škodu na poistenom vozidle nechal opraviť, náklady na opravu tohto poškodeného vozidla boli podľa faktúry vo výške 3.163,36 eur; táto pohľadávka bola následne uplatnená u žalovaného. Žalovaný však uhradil len sumu vo výške 2.772,84 eur na účet opravcu: žalobcu. Žalobca si žalobou uplatňuje nárok na zaplatenie sumy, ktorá nebola priznaná žalovaným.

Medzi stranami bolo sporné, či žaloba obsahuje povinné náležitosti, či je žalobca aktívne vecne legitimovaný, resp. či je zmluva o postúpení pohľadávky platná, žalovaný namietal aj požadovaný úrok z omeškania. Iné skutočnosti žalovaný v odpore nerozporoval, preto sa pre potreby predmetného konania považujú za nesporné.

8. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 529 ods. 1 Občianskeho zákonníka námietky proti pohľadávke, ktoré mohol dlžník uplatniť v čase postúpenia, mu zostávajú zachované i po postúpení pohľadávky.

Podľa § 2 písm. g) zákona o PZP na účely tohto zákona sa rozumie poškodeným

ten, kto utrpel prevádzkou motorového vozidla škodu a má nárok na náhradu škody podľa tohto zákona, Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí.

Podľa § 11 ods. 6 písm. a), b) zákona o PZP poisťovateľ je povinný bez

zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný, poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

Podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné

plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

Podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP ak poisťovateľ nespĺní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Podľa § 132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

Podľa § 132 ods. 3 CSP žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

9. K náležitostiam predmetnej žaloby a žalovaným namietanej (nedostatočnej) existencii opisu rozhodujúcich skutočností, o ktoré žalobca opiera svoj nárok, súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. apríla 2008, sp. zn. 3 Obo 77/2007, z ktorého je zrejmé, že judikatúra "za rozhodujúce skutočnosti považuje údaje, ktoré sú nevyhnutné na to, aby bolo jasné, o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť. Žalobca musí v žalobe uviesť také skutočnosti, ktorými opíše skutok, na základe ktorého uplatňuje svoj nárok, a to v takom rozsahu, ktorý umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu, teda vymedziť predmet konania po skutkovej stránke. Ak neuvedie žalobca v žalobe všetky potrebné tvrdenia, nejde o vadu žaloby, ak v nej opísal aspoň také rozhodujúce skutočnosti, ktorými bol vymedzený predmet konania po skutkovej stránke".

V tomto smere súd poukazuje na príliš formalistický výklad žalovaného týkajúci sa ustanovenia § 132 CSP, ak predmet žaloby tak, ako bol vymedzený, teda nárokom žalobcu proti žalovanému na zaplatenie istiny vo výške 378,18 eur a príslušenstva zo škodovej udalosti a základným popisom skutkových okolností, považuje za dostatočný. Cieľom a zmyslom predmetného ustanovenia nie je, aby strany v podanej žalobe, ale aj v ďalších svojich písomných stanoviskách, či ústnych prednesoch obširne a detailne vymedzili skutkový a právny stav. Potrebným je vystihnúť podstatu predmetného sporu (týka sa to aj iných právnych a skutkových argumentov, alebo inak povedané kvantita neznamená kvalitu), čo nie je podmienené rozpisom detailných skutkových okolností, ktoré pre posúdenie sporu ani nie sú rozhodujúce, obzvlášť, ak tieto medzi stranami konania nie sú sporné.

S ohľadom na uvedené, k posúdeniu jednotlivých náležitostí predmetnej žaloby súd konštatuje, že žaloba žalobcu má všetky zákonom predpísané náležitosti v zmysle ustanovenia § 132 CSP, keďže žalobca v nej úplne opísal rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje uplatnený procesný nárok: jednak opísal vznik uplatneného nároku spočívajúceho v nákladoch spojených s opravou motorového vozidla poškodeného, ako aj základ nároku voči žalovanému s odkazom na oznámenie žalovaného o poistnom plnení a ním uskutočnené (podľa žalobcu nedôvodné) krátenie plnenia. Žalobca uplatnený nárok taktiež podložil dôkazmi, z ktorých je zrejmé, z čoho vychádzala suma opravy poškodeného motorového vozidla.

10. V ďalšom sa súd zaoberal otázkou vecnej legitímácie, pričom námietku žalovaného týkajúcu sa absencie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vyhodnotil ako nedôvodnú a nezodpovedajúcu skutočnosti. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 06. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

Pokiaľ žalovaný tvrdil, že v zmluve o postúpení pohľadávky chýba výslovný prejav vôle postupcu (poškodeného) postúpiť predmetnú pohľadávku na žalobcu, súd poukazuje na to, že z článku I zmluvy o postúpení pohľadávky jednoznačne vyplýva, že jej predmetom je postúpenie sumy 378,18 eur, pričom táto pohľadávka postupcu predstavuje krátenú a nezaplatenú časť faktúry žalobcu (servisu), ktorá bola vystavená za opravu motorového vozidla, ktoré bolo poškodené v dôsledku poistnej udalosti špecifikovanej v návrhu.

11. K námietke neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky súd uvádza, že poškodený môže odo dňa, kedy došlo k poistnej udalosti s týmto nárokom disponovať. Poškodený môže nárok na plnenie postúpiť zmluvou na inú osobu.

Poškodený bol oprávnený postúpiť nárok na plnenie na žalobcu, predložená zmluva o postúpení pohľadávky obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže sú v nej špecifikované zmluvné strany, ako aj pohľadávka, ktorá bola predmetom postúpenia. Ako nedôvodné vyhodnotil súd aj tvrdenie žalovaného, v zmysle ktorého nedošlo k postúpeniu pohľadávky, ale záväzku žalobcu. Súd poukazuje na to, že predmetom postúpenia bol nárok poškodeného proti žalovanému, ktoré žalovaný podľa názoru poškodeného neoprávnene odmietol poskytnúť.

12. Súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalovaného, predneseným na pojednávaní dňa 19.1. 2023, že zmluva o postúpení pohľadávky je absolútne neplatná z dôvodu, že v predmetnej zmluve sa síce uvádza,

že postúpenie je odplatné, avšak v prípade odplatného postúpenia musí byť v zmluve jednoznačne určená výška odplaty, resp. presne určený spôsob jej výpočtu.

Neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok nemožno vyvodiť zo skutočnosti, že súdu nie je známa odplata za postúpenie pohľadávky. Postúpenie pohľadávky môže byť odplatné aj bezodplatné, a súd v konaní o zaplatenie postúpenej pohľadávky, a ani dlžník nie sú oprávnení požadovať sprístupnenie sumy, za ktorú bola pohľadávka postúpená, a to ani v prípade odplatného postúpenia. Inými slovami povedané, v spore o zaplatenie postúpenej pohľadávky nemá čo súd zaujímať, za koľko bola pohľadávka postúpená, súd má len rozhodnúť o tom, či je dlžník povinný postúpenú pohľadávku uhradiť postupníkovi. Z pohľadu dlžníka je táto informácia taktiež irelevantná, keďže je povinný len postúpenú pohľadávku splniť subjektu uvedenému v oznámení postupcu o postúpení pohľadávky, resp. subjektu, ktorý mu postúpenie pohľadávky preukázal. Odplata za postúpenie pohľadávky je relevantná len vo vzťahu medzi postupcom a postupníkom a jedine v prípade sporu medzi postupcom a postupníkom o zaplatenie dohodnutej odplaty, resp. v spore, v ktorom postupník uplatňuje voči postupcovi svoje práva podľa § 527 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Obdo/64/2019 z 11. decembra 2019). Hodnota postupovanej pohľadávky a výška odplaty za postúpenie nie sú obligatónnymi náležitosťami zmluvy o postúpení pohľadávky [rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo/1185/2012 (C 13969)].

13. Ústavný súd Slovenskej republiky sa vo svojej judikatúre opakovane vyjadroval k nutnosti maximálneho rešpektu k princípu autonómie vôle, a to osobitne pri posudzovaní zmlúv všeobecnými súdmi. Pritom dôvodil, že autonómia vôle predstavuje elementárnu podmienku fungovania právneho štátu (I. ÚS 242/2007, I. ÚS 243/2007) s tým, že ide o jeden z prejavov viazanosti štátnej moci zákonom (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 2 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd). V súkromnoprávnej sfére nie každý rozpor so zákonom má za výsledok absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Zmyslom ochrany legality v súkromnoprávnej sfére je ochrana súkromnoprávnych vzťahov, teda predovšetkým ochrana zmluvných vzťahov podľa zásady "pacta sunt servanda" (zmluvy sa majú dodržiavať).

Skutočnosť, že autonómia vôle je bezprostredne aplikovateľná (a voči štátnej moci vynútiteľná), sa potom prejavuje v tom, že ak súd interpretuje v súdnom konaní medzi účastníkmi uzavretú zmluvu, musí k nej pristupovať nie tak, že táto má byť bezchybná, ale tak, že v nej (prostredníctvom nej) jednotliviec vyjadril, čo chce (resp. to, čo chcel) dosiahnuť. Súd musí pri riešení sporu identifikovať ekonomický účel právneho konania (zmluvy) a túto hospodársku funkciu sa snažiť zachovať (a to samozrejme ale len vtedy, ak taký hospodársky účel zmluvy neodporuje zákonu, dobrým mravom a pod.). Je povinnosťou súdu s ohľadom na zásadu preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu pred jeho neplatnosťou (I. ÚS 640/2014, 4 Cdo 95/2019) a na uvedenú relevantnú judikatúru najvyšších súdnych autorít spor rozhodnúť tak, aby to zodpovedalo zásade rozumného a spravodlivého usporiadania vzťahu medzi jeho účastníkmi, a pritom starostlivo prihliadnuť na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (ide o koncepciu tzv. materiálneho vedenia sporu; § 191 ods. 1 CSP).

14. Na základe vyššie uvedeného dospel súd k záveru, že žalobca je nositeľom práva uplatneného žalobou a aktívne vecne legitimovaným subjektom v rozhodovanom spore.

15. Súd uvádza, že žalovaný v spore nepoprel účinne výšku žalobou uplatnenej pohľadávky, keďže jeho konštatovanie v odpore, že "vo vzťahu k výške a odôvodnenosti poskytnutého plnenia žalovaný poukazuje na Oznámenie, ktoré predložil sám žalobca, v zmysle ktorého žalovaný riadne a dostatočne uviedol zdôvodnenie vykonaného krátenia poistného plnenia. Žalobca sa teda z Oznámenia preukázateľne dozvedel z akých dôvodov a v akom rozsahu bolo poistné plnenie zo strany žalovaného krátené, čo napokon žalobca aj sám vo svojej žalobe potvrdzuje".

Pokiaľ chcel žalovaný účinne poprieť výšku uplatneného nároku, bol povinný poprieť skutkové tvrdenia žalobcu a uviesť vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné (k tomu vid' znenie ustanovenia § 151 ods. 2 CSP). Žalovaný bol teda povinný súdu uviesť a preukázať výšku obvyklých nákladov spojených s opravou motorového vozidla v rozhodnej oblasti, a to jednak pokiaľ ide o použitý materiál, ako aj o autoservisom fakturované normohodiny.

V tomto smere súd poukazuje na skutočnosť, že ustanovenie § 150 CSP zakotvuje jednu zo základných procesných povinností strán sporu, a to povinnosť tvrdiť. Stranu sporu zaťažuje bremeno tvrdenia (onus dicendi). Schopnosť strany sporu uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom (onus probandi) je predpokladom pre úspech v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. nesplnenie povinnosti "relevantne" tvrdiť (uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné a rozhodujúce) má pre stranu

sporu procesnoprávnou sankciu. Táto sankcia má podobu prehry sporu. Prejaví sa teda v meritórnem rozhodnutí veci. Povinnosť strany sporu tvrdiť má kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 CSP). Posúdenie otázky, ktorá strana sporu je povinná tvrdiť a aký je obsah jej povinnosti tvrdiť, teda kto a aké tvrdenia má uviesť, sa odvíja od hmotného práva. Platí, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Každý má tvrdiť (v zásade) tie právne skutočnosti, ktoré spôsobujú vznik jeho nároku alebo zánik jeho povinnosti (Tomašovič, M., In Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, s. 568-569).

Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Spomenuté procesné povinnosti sa následne vzťahujú aj na žalovaného, pokiaľ sa chce v konaní úspešne brániť (teda je povinný tvrdiť a svoje tvrdenia preukázať). Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/6/2010 z 22.09.2010).

Povinnosť tvrdiť podstatné a rozhodujúce skutočnosti sa v právnej teórii označuje ako povinnosť substancovane tvrdiť, resp. povinnosť uviesť substancované tvrdenia. Pojem "substancované" zvyčajne znamená, že tvrdenia sú relevantné z hľadiska hmotného práva. Povinnosť substancovane tvrdiť má charakter procesného bremena a zaťažuje toho, kto má procesnú povinnosť tvrdiť. Substancované tvrdenie je také skutkové tvrdenie, ktoré je možné subsumovať pod konkrétnu hmotnoprávnú normu a je k nemu možné vykonať dokazovanie (viď Tomašovič, M., In Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, s. 571).

Žalovaný krátenie plnenia odôvodnil v Oznámení tým, že žalovaný pri výpočte poistného plnenia priznal primerané náklady na cenu práce pre neautorizovaný servis vo výške 20 Eur/Nh bez DPH a primerané náklady na lakovací materiál (výška lakovacej konštanty 100%). Priznané primerané náklady na režijný spotrebný materiál vo výške 20 eur bez DPH.

Súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že ak má opravovňa (v danom spore žalobca) zapísaný ako predmet podnikania opravy cestných motorových vozidiel, čo v danom prípade žalovaná nespochybňovala (a v danom spore z výpisu z obchodného registra vyplýva, že žalobca týmto oprávnením disponuje), neprináleží jej potom členiť subjekty vykonávajúce po splnení zákonných predpokladov opravy motorových vozidiel na autorizované, či neautorizované servisy. Ak sa poškodený rozhodol realizovať opravu vozidla v servise žalobcu, neznamená to, že náklady ktoré boli vynaložené predstavujú náklady, ktoré nebolo potrebné vynaložiť na uvedenie veci (vozidla) do pôvodného stavu. Podľa súdu neexistuje reálny rozdiel medzi kvalitou a kvantitou práce autorizovaných, resp. zmluvných a nezmluvných servisov. Samotná skutočnosť, že ide o autorizovaný, resp. zmluvný alebo nezmluvný servis, neovplyvňuje kvalitu vykonanej práce, a teda nepredstavuje ani dôvod na krátenie ceny práce. Objemový a časový úsek danej práce je odvodený od zložitosti úkonu a dôsledkov škodovej udalosti. Žalovaná nemôže svojvoľne krátiť poistné plnenie len preto, že motorové vozidlo bolo opravené v neautorizovanom servise. V rámci voľného trhu je na poškodenom, v akom servise (či autorizovanom, neautorizovanom, zmluvnom alebo nezmluvnom) si nechá poškodené motorové vozidlo opraviť, pokiaľ náklady, ktoré boli vynaložené sú účelné a smerovali k odstráneniu poškodení spôsobených v rámci škodovej udalosti. Súd poukazuje aj na nariadenie komisie (EÚ) č. 330/2010 z 20.04.2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov (tzv. všeobecná blokovaná výnimka) a v nariadení komisie (EÚ) č. 461/2010 z 27.05.2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 Zmluvy o fungovaní európskej únie na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov v sektore motorových vozidiel, ktoré sa vzťahuje najmä k predajnému trhu - skrátene nazývané "blokovaná výnimka"- majú všetky servisy rovnaké postavenie a nie je možné zvýhodňovať alebo nezvýhodňovať, či preferovať niektoré z nich. Preferovanie a zvýhodňovanie len určitých servisov je v rozpore s ochranou hospodárskej súťaže a v rozpore s európskou legislatívou a jej zárukami. Vyššie uvedená blokovaná výnimka dáva možnosť prevádzkať nezávislým servisom značkový servis, údržbu a opravy aj nových

automobilov v záručnej dobe, a to bez straty záruky samozrejme pri dodržaní postupov a rozsahu prác predpísaných výrobcom automobilu a pri použití originálnych alebo kvalitatívne rovnocenných náhradných dielov. Predmetné rozlišovanie a vnútené uprednostňovanie len určitého typu servisu vozidiel, by preto bolo v rozpore s hospodárskou súťažou a právom Európskej únie.

Pokiaľ ide teda o krátenie poistného plnenia z dôvodu úhrady primeraných nákladov na cenu práce v sume 20 eur bez DPH za normohodinu práce, ako i o použitie lakovacej konštanty - súd uvádza, že žalovanú zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať primeranosť nákladov na normohodinu práce/lakovanie a uviesť na základe čoho považuje žalobcom požadovanú sumu za neprimeranú.

Platí, že na preukázanie oprávnenosti nároku na náhradu škody od poisťovne škodcu postačujú ako hodnoverný doklad faktúra o oprave vozidla, s ktorou ak žalovaná nesúhlasila bola povinná predložiť a hodnoverne preukázať dôvody krátenia poistného plnenia, čo sa ale nestalo. Žalovaná preto nemôže svojvoľne určovať cenu za normohodinu práce pri oprave vozidla v neautorizovanom servise sumou 20,- eur bez DPH, ani určovať výšku lakovacej konštanty.

Žalovaná mala súdu, keďže ju v tomto smere zaťažovalo dôkazné bremeno, ozrejmiť, prečo považovala autoservisom účtovanú sumu za normohodinu práce za neprimeranú, a prečo je suma 20 eur bez DPH sumou primeranou, rovnako tak mala ozrejmiť, prečo je použitie lakovacej konštanty 100% primerané.

16. Z uvedených dôvodov súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 378,18 eur.

17. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,00% ročne zo žalobou uplatnenej sumy od 15.7.2021 do zaplatenia. Súd priznal žalobcovi voči žalovanému úrok z omeškania v žalobcom uplatnenej výške 5,00% ročne, a to od 15.7. 2021 až do zaplatenia a to v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Poisťovňa ukončila šetrenie poistnej udalosti 23.6.2021, t.j. bola povinná plniť do 15 dní od šetrenia poistnej udalosti.

V súvislosti s argumentáciou žalovaného súd poukazuje na aktuálnu rozhodovaciu činnosť vyšších súdnych autorít.

Z nálezů Ústavného súdu SR ÚS 214/2020 - 29: "Poisťovňa bola poškodeným priamo žalovaná, a preto sa na priznanie úroku z omeškania vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody s tým rozdielom, že na úrok z omeškania nemá nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poistnej udalosti a 15 dní na výplatu, ak k výplate žiadanej náhrady skutočne došlo."

"Každý škodca by mohol logicky bez sankcie oddialiť riešenie škody „odkazom na súd" a neprijateľnosť takejto konštrukcie umocňuje aj predstava, že „čím dlhší súdny proces, tým lepšie pre škodcu". Trojmesačná zákonná lehota na vybavenie poistného plnenia a na to nadväzujúca 15-dňová lehota na plnenie podľa ZoPZP má svoje opodstatnenie v záujme dôsledného vyšetrenia poistnej udalosti, no nepredstavuje žiadnu liberáciu škodcu od platenia príslušenstva pohľadávky (úrokov z omeškania; § 121 ods. 3 OZ) vzniknutej z ublíženia na zdraví.

S tým úzko súvisí aj potreba zamyslieť (a neustále sa zamýšľať) nad dôsledkami, dopadmi (akéhokoľvek) výkladu, ktorý prijíma dovolací súd. Pokiaľ by skutočne poisťiteľ (terminológia Občianskeho zákonníka) či poisťovateľ (terminológia ZoPZP) prakticky nemal poskytnúť aj úroky z omeškania skôr ako po uplynutí 15 dní od právoplatnosti rozsudku (kedy by sa zjavne vyžadovalo iniciovanie ďalšieho súdneho konania, čo sa nejaví ako práve efektívne), potom sa poisťiteľovi jednoducho oplatí viac súdiť sa a odkladať okamih jeho plnenia (keď pri pokračujúcej devalvácii hodnota peňazí neustále klesá). Účelom ZoPZP je však zlepšiť postavenie poškodeného - veď aj na ten účel zákonodarca vykreditoval osobitný priamy žalovateľný nárok poškodeného voči poisťiteľovi (bez potreby žalovať aj škodcu). Toho si je vedomý aj dovolací súd, ktorý si uvedomuje, že je povinnosťou poisťiteľa prešetriť poistnú udalosť a poskytnúť plnenie.

Výklad prijatý dovolacím súdom, ktorý v podstate vylučuje poskytnutie poistného plnenia, ktoré by zahŕňalo aj úroky z omeškania z náhrady škody, sa tak dostáva do ostrého konfliktu s racionálnym účelom právnej úpravy. 42. Treba pripomenúť, že právna úprava v uvedenej oblasti vychádza zo smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2000/26/ES o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/239/EHS a 88/357/EHS (štvrtá smernica o poistení motorových vozidiel), ktorá bola následne nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (kodifikované znenie). Túto okolnosť dovolací súd nijako nezohľadnil a právnu úpravu ani nemal ambíciu vyložiť vo svetle príslušného eurokonformného výkladu

(čo je jeho povinnosťou bez ohľadu na to, že sa toho dovolateľ prípadne výslovne nedomáhal). Takýto postup je neakceptovateľný, pretože všeobecné súdy sú zároveň súdmi Európskej únie, ktoré sú povinné aplikovať únieové právo (rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-106/77 vo veci Simmenthal)"

18. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).